

Raadsvoorstel

onderwerp	Regionaal Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs de Liemers
zaaknummer	Z/26/514877
documentnummer	INT/26/1299095
portefeuillehouder	Stef Bijl
portefeuille	Onderwijshuisvesting

1. Samenvatting

Gemeente Zevenaar heeft de wettelijke taak om te voorzien in voldoende en adequate huisvesting van het voortgezet onderwijs. Om een actuele invulling te geven aan de taakstelling van de Gemeenschappelijke Regeling Huisvesting Voortgezet Onderwijs de Liemers (nader als GRHVOL) en zicht te hebben op de investeringen voor de kortere en langere termijn, is een Regionaal Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Voortgezet Onderwijs 2026-2041 opgesteld (R-IHP). Dit is samen met de gemeenten Duiven, Montferland en schoolbestuur Quadraam gedaan.

2. Aanleiding

De wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting die gemeente Zevenaar vanuit de Wet op het Voortgezet Onderwijs heeft is sinds 1995 regionaal georganiseerd in een gemeenschappelijke regeling met gemeenten Montferland en Duiven. Door de hervorming van het voortgezet onderwijs in de jaren '90 zochten scholen vanuit betaalbaarheid naar schaalvergroting. Kleine scholen konden niet langer in stand blijven en zijn uiteindelijk in de regio gefuseerd tot één scholengroep Quadraam. Hiermee is ook de bereikbaarheid van het onderwijs en de kwaliteit van de huisvesting geborgd. De regeling behandelt de uitvoering, financiering en bekostiging van de gemeentelijke taken op het gebied van de huisvesting van het voortgezet onderwijs. De regeling heeft ervoor gezorgd dat in Duiven het Candea College, locatie Saturnus 1 (in 2000) en in Montferland het Symbion (in 2006) konden worden gebouwd.

Het Regionaal Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs (R-IHP) is noodzakelijk om te anticiperen op maatschappelijke, demografische en onderwijskundige ontwikkelingen en om een financieel meerjarenperspectief te geven aan de vastgoedstructuur. Dit R-IHP is voor het voortgezet onderwijs in de Liemers een eerste plan in zijn soort. In het R-IHP worden gezamenlijke ambities geformuleerd en indien nodig vertaald naar huisvestingsopgaven. In het plan krijgt iedere schoollocatie een toekomstperspectief. Met het opstellen van het R-IHP wordt geanticipeerd op het wetsvoorstel Planmatige en Doelmatige Aanpak Onderwijshuisvesting. Hierin wordt het vaststellen van een IHP voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs wettelijk verplicht

U heeft budgetrecht en een kaderstellende rol. Met het vaststellen van dit R-IHP worden voor de eerste vier jaar afspraken gemaakt. Voor de vier jaar daarna worden intentieafspraken gemaakt. Ook wordt er globaal vooruitgekeken voor de periode daarna. De benodigde investeringen zijn hierin opgenomen.

Het is uw bevoegdheid om middelen beschikbaar te stellen (conform artikel 189 van de Gemeentewet). Voor elk onderwijshuisvestingsproject krijgt u een apart voorstel om over te besluiten.

3. Beoogd effect

Het R-IHP 2026 biedt een actueel beleidsmatig kader voor onderwijshuisvesting en een routekaart waarlangs kwalitatieve en betaalbare onderwijshuisvesting gerealiseerd gaat worden. Met als doel de ontplooiing van de huidige en toekomstige leerlingen in de Liemers.

4. Argumenten

Dit voorstel anticipeert op een wetsvoorstel dat Integrale Huisvestingsplannen verplicht gaat stellen.

Deze wet (Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting) moet leiden tot een meer planmatige en doelmatige aanpak van onderwijshuisvesting in zowel het primair als voortgezet onderwijs. Het wetsvoorstel is in april 2026 plenair behandeld in de Tweede Kamer. Waarschijnlijk gaat de wet in 2026 of 2027 in. Met de totstandkoming van dit R-IHP is op dit wetsvoorstel vooruitgelopen.

Het R-IHP is het resultaat van een intensief traject.

Het proces om te komen tot het nieuwe integraal huisvestingsplan is een gezamenlijk proces tussen de drie gemeenten en schoolbestuur Quadraam. In dit R-IHP is een vertaling gemaakt naar beleid en maatregelen. Het R-IHP is in consensus goedgekeurd door de betrokken partijen op het bestuurlijk overleg van de GRHVOL op 7 mei 2026.

Het R-IHP verbreedt het blikveld van de gemeenschappelijke regeling.

Het voorliggende R-IHP geeft een actueel beleidsmatig kader hoe de gemeenschappelijke regeling anticipeert op maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen. Daarbij is het nodig dat het R-IHP verder kijkt dan de wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Thema's als inclusief onderwijs, kansengelijkheid, benutting van maatschappelijk vastgoed en mogelijk een sterk toekomstbestendig VMBO vragen beleidsmatig om een integrale benadering. De huisvesting is daarbij een kans voor bredere maatschappelijk beleidsvraagstukken. Een samenvatting van het beleidskader is bijgevoegd bij dit voorstel. Er is rekening gehouden met het bereikbaar houden van het voortgezet onderwijs in alledrie de gemeenten. Zo leidt (mogelijke) leegstand in de ene gemeente niet tot het tegenhouden van een nieuw huisvestingsproject in een andere gemeente.

Parallel moet als uitwerking van het traject Sterk en toekomstbestendig VMBO dit onderwijs zowel in gemeenten Duiven, Montferland als Zevenaar goed bereikbaar blijven.

Het R-IHP geeft nadere duiding in de verantwoordelijkheden tussen Quadraam, de gemeenschappelijke regeling en de individuele gemeenten;

De wet op het voortgezet onderwijs beschrijft dat schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor onderhoud, de aanpassing en de exploitatie van schoolgebouwen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de aanwezigheid van voldoende adequate onderwijscapaciteit. Beide verantwoordelijkheden zijn gekoppeld aan aparte financiering vanuit de Rijksoverheid. Ook biedt het een toekomstperspectief op gebouweniveau voor het schoolbestuur. Hierdoor kan het schoolbestuur een meer gericht meerjarenonderhoudsplan voor hun gebouwen opstellen. Ook kunnen reserves opgebouwd worden voor eventuele bijdragen in toekomstige huisvestingsmaatregelen.

Het R-IHP geeft duidelijkheid wie waarvoor verantwoordelijk is als er een verbreding van de primaire plicht plaatsvindt. De gemeenschappelijke regeling is verantwoordelijk voor thema's zoals inclusief onderwijs, kansengelijkheid en de spreiding en bereikbaarheid van het onderwijsaanbod. Individuele gemeenten zijn samen met Quadraam verantwoordelijk voor de duurzaamheidsopgave.

Met de nieuwe wet verplichten gemeenten en schoolbesturen zich tot een uitvoeringsprogramma van 4 jaar

De opzet van het R-IHP betekent dat de GRHVOL en het schoolbestuur zich verplichten tot nieuwbouw van Liemers College Heerenmäten-Zonegge voor deze eerste periode en het doen van haalbaarheidsonderzoeken in de gemeente Duiven met als doel de leegstand te verminderen. Een gevolg van de demografische ontwikkelingen is een terugloop in het aantal leerlingen in de afgelopen jaren. Leegstand kan de betaalbaarheid van bestaande voorzieningen onder druk zetten. Met de maatregelen uit dit R-IHP zal deze leegstand verminderen. Dit blijkt o.a. uit het afstoten van Liemers College Zonegge en het onderzoek naar leegstand binnen de gemeente Duiven. Zo kan er bijv. worden gekeken naar invulling van de leegstand door andere beleids- en maatschappelijke initiatieven. Hierbij wordt altijd gekeken of deze normatieve leegstand functioneel inzetbaar is, al dan niet met minimale aanpassingen.

Over vier jaar wordt dit R-IHP geactualiseerd. Het huidige R-IHP is gebaseerd op een leerlingprognose van 16 jaar. In deze prognose is de verwachte woningbouwproductie tot 2040 binnen de GRHVOL-gemeenten meegenomen. Voor de periode 2030-2041 geeft het R-IHP een doorkijk. Nieuwe ontwikkelingen en uitkomsten van onderzoeken worden in deze actualisatie meegenomen.

5. Kanttekeningen

De individuele verordeningen huisvesting onderwijs blijven geldig

Iedere gemeente beoordeelt gebouwen op de criteria voldoende capaciteit en kwaliteit. Bij een nieuw huisvestingstraject is de verordening van de vestigingsgemeenten van toepassing. Schoolbesturen behouden het recht tot het indienen van een huisvestingsaanvraag.

Met het R-IHP worden knelpunten opgelost via een planmatige aanpak. Ook geeft het R-IHP een samenhangend pakket van afspraken over kwaliteit, financiering en planning. Hierop worden nieuwe huisvestingsaanvragen/projecten op beoordeeld. Deze aanpak moet voorkomen dat schoolbesturen in een relatief kort tijdsbestek een aanvraag indienen op grond van de verordening.

Investeringslasten in het R-IHP zijn gebaseerd op huidig prijspeil

Genoemde bedragen hebben het huidige prijspeil (april 2026). Indexatie van de bedragen zal plaatsvinden volgens de verordening voorzieningen Huisvesting onderwijs van de vestigingsgemeente. Dit kan dus leiden tot hogere bedragen.

Het R-IHP is een dynamisch document.

Het plan geeft een meerjarig toekomstperspectief tot 2041. Om in te spelen op tussentijdse ontwikkelingen wordt dit plan iedere vier jaar geactualiseerd en zo nodig herijkt. De leerlingprognose wordt tweejaarlijks geactualiseerd. De woningbouwprognose en DUO leerlingtelling worden jaarlijks gemonitord. Wijzigingen in de uitgangspunten en aannames van het R-IHP kunnen gevolgen hebben voor de beschreven huisvestingsmaatregelen. Zoals bijvoorbeeld in herziening van de noodzaak tot de huisvestingmaatregel of aanpassing in de omvang van de benodigde huisvesting of wijziging van de uitvoeringsplanning.

6. Alternatieven

Er is op dit moment nog geen wettelijke verplichting tot het vaststellen van het IHP. Als de raad het R-IHP niet vaststelt, moet er bij ieder project ad hoc gewerkt worden. Hierdoor is er weinig inzicht in welke afspraken de GRHVOL maakt en waar er voor de komende tijd commitment op is. Over dit plan is namelijk goede participatie geweest met het schoolbestuur en is hier overeenstemming op bereikt.

Daarnaast blijft de gemeente verantwoordelijk voor passende onderwijshuisvesting. Het R-IHP bekrachtigd ook de kaders en uitgangspunten van het project voor nieuwbouw voor Liemers College Heerenmäten/Zonegge.

7. Planning en evaluatie

Met het vaststellen van dit R-IHP kan het college binnen de GRHVOL zorgen voor de uitvoering. Als vestigingsgemeente van het Liemers College is gemeente Zevenaar samen met schoolbestuur Quadraam verantwoordelijk voor het project nieuwbouw Heerenmäten/Zonegge. Bij nieuwe ontwikkelingen binnen andere gemeenten die van toepassing zijn op de GRHVOL en het R-IHP die effect hebben op de financiële middelen van de gemeente Zevenaar, stellen wij u op de hoogte.

Voor het project Heerenmäten/Zonegge volgt er aan het einde van de ontwerpfase een nieuw raadsvoorstel voor het beschikbaar stellen van het bouwkrediet.

8. Communicatie

De uitkomst van dit besluit wordt gedeeld met schoolbestuur Stichting Quadraam, de directie van het Liemers College en de gemeenten Duiven en Montferland. De gemeenten stemmen onderling communicatie richting pers met elkaar af. Dit R-IHP zal daarna ook op onze website geplaatst worden.

9. Financiële gevolgen

De GRHVOL is een zogenoemde "lichte" gemeenschappelijke regeling. Beslissingen vinden plaats bij consensus tussen de drie deelnemende gemeentes vertegenwoordigd in het bestuur GRHVOL. De uiteindelijke bevoegdheid voor investeringsbeslissingen ligt bij de drie individuele gemeenteraden. Een besluit moet in beginsel uniform zijn, dat wil zeggen alle drie de gemeenten maken een gelijke keuze. De kapitaallasten van gezamenlijke investeringen worden op basis van het aantal leerlingen per gemeente verdeeld.

De inhoud van dit R-IHP vormt de basis voor twee maatregelen in onderwijshuisvesting.

- Nieuwbouw Heerenmäten/Zonegge
- Haalbaarheidsonderzoek leegstand Duiven

De voorlopige investering voor nieuwbouw Heerenmäten/Zonegge, gebaseerd op prijspeil 2026, niveau BENG en Frisse Scholen Klasse B, bedraagt € 39.721.263. De uitwerking hiervan is toegevoegd aan het raadsvoorstel. De indicatieve aandeel van de gemeente Zevenaar in de investering bedraagt € 16.428.714. Conform de statuten van de GRHVOL financiert de vestigingsgemeente de investering.

Voor het haalbaarheidsonderzoek naar leegstand in Duiven is nog niet te bepalen of en welke kosten er nodig zijn om een beslissing te nemen. Dit is mede afhankelijk van de route die na de oriëntatiefase wordt uitgewerkt. Momenteel draagt Duiven de kosten van de oriëntatiefase. Nadere afstemming hierover verloopt via het bestuur van de GRHVOL.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Bijlage 1	Z/26/514877/Int/26/1299086	Raadsbesluit Regionaal Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs 2026 - 2041

Bijlage 2	Z/26/514877/INK/26/1299087	Rapport Regionaal Integraal Huisvestingsplan Voortgezet Onderwijs 2026 - 2041
Bijlage 3	Z/26/514877/INT/26/1299089	Samenvatting Beleidskader R-IHP
Bijlage 4	Z/26/514877/INT/26/1299090	Samenvatting Leerlingprognose XXInc

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk